

ZŠ U Kostela Moravská Třebová

STRATEGIE PŘEDCHÁZENÍ ŠKOLNÍ NEÚSPĚŠNOSTI NA ROK 2024/2025

Mgr. Eva Pallová

metodik prevence

Projednáno na pedagogické radě 23. 8. 2024

STRATEGIE PŘEDCHÁZENÍ ŠKOLNÍ NEÚSPĚŠNOSTI

Strategie předcházení školní neúspěšnosti vychází z vyhlášky č. 27/2016 sb.

Strategie předcházení školní neúspěšnosti vychází z Vyhlášky č. 27/2016 Sb. A jejím cílem je vyhledávání potenciálně neúspěšných žáků a vytváření podmínek ke zlepšení školní úspěšnosti.

I. Příčiny školní neúspěšnosti

- a) **osobnost dítěte** – snížený zájem o výuku, nízká motivace, pasivita, snížená sebedůvěra, nedostatečná paměť, vývojové poruchy chování a učení, jiné zdravotní komplikace žáka (smyslové a řečové vady, deprivace apod.)

- b) **rodina** – sociálně nepodnětné rodinné prostředí, složitá rodinná situace

- c) **nedostatky ve výchovně vzdělávacím procesu ve škole** – malá aktivizace žákovy osobnosti ve vyučování, nedostatečná motivace, nerespektování vývojových hledisek a principů pedagogické práce, špatné vztahy mezi učitelem a žákem, popřípadě mezi žákem a spolužáky, konflikty ve spolupráci s rodinou

II. Ohrožené děti školním neúspěchem:

- děti se speciálně vzdělávacími potřebami
- děti, které nastoupily do školy
- žáci, kteří přestoupili na 2. stupeň ZŠ
- žáci, kteří přešli z jiné ZŠ
- žáci, kteří jsou nemocní a mají dlouhodobou absenci
- žáci, u kterých nastala změna rodinné situace
- žáci, kteří neovládají český jazyk jako rodný jazyk a nástroj výuky

Neúspěch ve škole se může projevit neprospěchem, závadovým chováním – porušováním školního řádu, záškoláctvím, problematickým postavením v třídním kolektivu.

Na pedagogické radě školy je vyhodnocována situace ve vzdělávání žáků ohrožených školním neúspěchem a všichni jsou s ní seznámeni. V případě zhoršení školního prospěchu jsou neprodleně informováni rodiče prostřednictvím třídních učitelů. V případě potřeby či zájmu je

nabídnuto neprospívajícímu žákovi a jeho zákonným zástupcům zprostředkování spolupráce s odborníky z PPP a SVP.

Úspěšnost ve škole je podmíněna mnoha faktory. Úspěch žáka ve škole nezávisí jenom na jeho schopnostech, ale i na jeho sebehodnocení a míře sebedůvěry.

III. Doprovodné projevy školní neúspěšnosti

- a) **neurotické příznaky** – bolesti hlavy, břicha, nechutenství, zvracení, tiky, školní fobie
- b) **poruchy chování** – záškoláctví, útky ze školy nebo z domova
- c) **obránné mechanismy** – ztráta motivace, pocit méněcennosti, regrese

IV. Postoj dítěte a rodičů ke školní práci

Velmi důležitou roli hraje také postoj dítěte i rodičů ke škole a školní práci. Tento postoj závisí především na dobré motivaci a zvyšování sebedůvěry dítěte. Postoj žáka ke škole dále ovlivňují i dílčí úspěchy a neúspěchy ve vzdělávacím procesu. Žáci, kteří pracují pod úrovní svých schopností a bez zvýšeného vlastního úsilí, nejsou motivováni k lepším výsledkům a bývají ve škole nespokojeni. Neúspěch může být u žáka podnětem k většímu úsilí a snaze o zlepšení výsledků. Pokud jsou však neúspěchy příliš časté, motivace žáka se rychle snižuje.

V. Předcházení školní neúspěšnosti ze strany školy

- a) **dlouhodobé cíle školy**
 - podporování samostatného a nezávislého myšlení žáků
 - rozvíjení kvalitního sebehodnocení žáků
 - využívání metod aktivního učení a postupný rozvoj klíčových kompetencí
 - používání materiálů pro práci s diferencovanou třídou

b) pedagogičtí pracovníci

- znají žakovy vzdělávací možnosti a jsou se žákem v pravidelném kontaktu
- mají přehled o úrovni vědomostí a dovedností žáka
- spolupracují s třídním učitelem
- znají příčiny jeho nedostatků při plnění školních povinností
- znají žakovo rodinné prostředí a jeho zdravotní stav
- stanovují pravidla vzdělávacího procesu a způsoby hodnocení v daném předmětu
- efektivně podporují žáka a motivují jej ke školní činnosti
- žákům a jejich zákonným zástupcům možnost individuálních konzultací

c) motivace a zlepšování sebedůvěry

- klademe na dítě přiměřené nároky
- zdůrazňujeme jeho pozitivní stránky
- oceňujeme jeho jedinečnost
- umožňujeme dítěti vyslovovat vlastní názory
- podporujeme aktivitu
- pomáháme dítěti a radujeme se z jeho úspěchů
- rozvíjíme u dítěte pocit empatie
- vyhýbáme se negativnímu srovnávání.

VI. Postup při řešení školní neúspěšnosti

- hlavním opatřením je jednoznačně zvýšená spolupráce se zákonnými zástupci a nabídka pomoci žákům ohrožených školním neúspěchem
- po prvním čtvrtletí třídní učitelé písemně informují zákonné zástupce žáků, kteří za toto čtvrtletí neprospívají (jsou hodnoceni známkou nedostatečný nebo dostatečný, vyučující vyhodnotí vývoj jako rizikový)
- podle zájmu je možné využít individuální konzultaci zákonných zástupců, žáka a vyučujícího – diagnostika školní neúspěšnosti a poradenství (nastavení podpory při učení, zjištění učebního stylu)
- pokud žák zamešká více než 100 hodin výuky, vyvolá třídní učitel jednání se zákonnými zástupci a žákem preventivně, setkání se zúčastní žák, zákonný

zástupce, třídní učitel, případně učitel předmětu, kde se objevily problémy.

Domluví se podpora žákovi tak, aby byl schopen kompenzovat svoji absenci (plán práce, termíny zkoušení, obsah učiva, možnosti individuální konzultace, případně doučování apod.)

- pokud se situace nezlepší, bude žákovi nabídnut podpůrný plán
- individuální podpora je průběžně vyhodnocována třídním učitelem/učiteli předmětů, kde se objevily problémy.

VII. Podpora žáků

Pokud selže individuální podpora žákovi a ten je v prvním pololetí hodnocen nedostatečnou nebo je hodnocen dostatečnou a jeho vyučující hodnotí další vývoj jeho výkonů jako rizikový, přijme vyučující pro další pololetí opatření. Po uzavření klasifikace na závěr školního roku je vyhodnocena jeho efektivita.

Pro úspěšnost jsou podstatné především formy a metody práce využívané učitelem, ke kterým patří zejména:

- poskytování pravidelné zpětné vazby žákovi, používání podpůrných pomůcek při samostatné práci – přehledy, tabulky, kalkulačky, nákresy aj. dle charakteru předmětu, které pomohou žákovi lépe se orientovat v učivu
- obsah učiva určený k osvojení v rozsahu, který odpovídá žakovým vzdělávacím možnostem (i sociálním)
- výukové a podpůrné materiály v Google učebně
- užívání podpůrných aktivit – oznámení písemné práce, stanovení termínu zkoušení z konkrétního učiva, umožnění opakovaného opravného pokusu
- práce se žákem v rámci konzultací, doučování, i v rámci vyučovacích hodin – pomoci žákovi odstranit mezery v učivu, poskytnout podporu při výuce, zejména při výkladu nového učiva

Nástroje na koordinaci péče o žáky se SVP

- **Plán pedagogické podpory**

vzniká z iniciativy učitele jednotlivých předmětů, může mít omezenou platnost nebo může být využíván po delší časové období, musí být pravidelně vyhodnocován, má ho u sebe vyučující, který PLPP tvořil

- **Individuální vzdělávací plán**

podpůrné opatření v rámci 2. – 5. stupně, tvoříme ho na základě doporučení ŠPZ, po podpisu informovaného souhlasu a podání žádosti zákonným zástupcem

- **Předmět speciálně pedagogické péče nebo pedagogická intervence**

zařazení žáka do skupiny jen na základě doporučení ŠPZ, náplň je dána v doporučení

- **Asistent pedagoga**

personální podpora je vždy daná doporučením ŠPZ

- **Doporučení ze ŠPZ**

vyučující jsou seznámeni s doporučením pro daného žáka